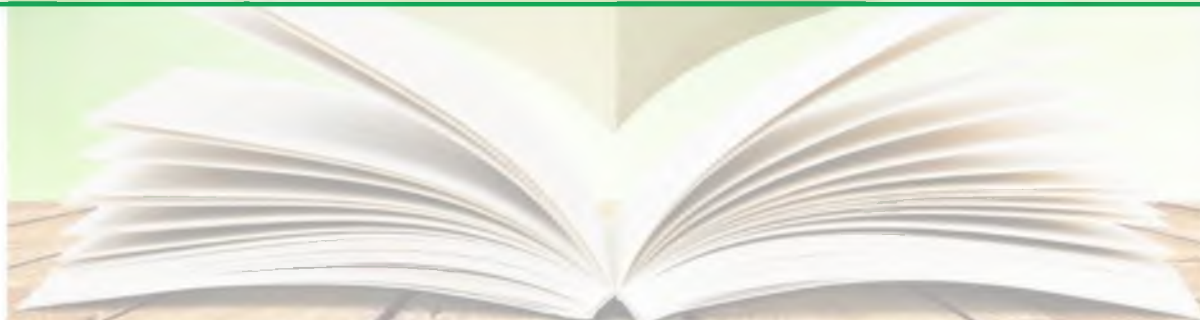

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
учасників міжнародної науково-
практичної конференції
«ЛІСОВА ТИПОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА
НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ
ЛІСІВНИЦТВА»

присвячена 150-річчю з дня народження
проф. Є.В. Алексєєва
та заснування кафедри лісівництва
Навчально-наукового інституту лісового і
садово-паркового господарства

Київ, 9-12 жовтня 2019 року

ЕКОЛОГІЧНЕ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧИХ ЛІСІВ М. ЛУБНИ

А. Є. Колесова, студентка магістратури,

К. В. Симоненко, студентка магістратури,

О. В. Токарева, кандидат сільськогосподарських наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ключові слова: рекреаційно-оздоровчі ліси, рекреаційна оцінка, інтродуценти.

Рекреаційно-оздоровчі ліси м. Лубни є об'єктами позаміського відпочинку населення, масове та інтенсивне використання яких становить 36 %.

Корисні властивості рекреаційно-оздоровчих лісів мають екологічні і соціально-економічні напрями, використання яких може бути у культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних та освітньо-виховних цілях.

Кліматорегулюючі функції рекреаційно-оздоровчих лісів проявляються у їхньому впливі на вітровий режим, сонячну радіацію, температурний режим повітря і ґрунтів, іонний режим повітря, підвищенні концентрації кисню в ньому. Захисні властивості лісів визначені їхніми водоохоронними функціями, водорегулюючою, ґрунтозахисною роллю. Відома шумозахисна роль лісів, а також здатність їх поглинати пил, очищувати повітря від шкідливих газів.

Говорячи про вплив лісу на біотичні фактори середовища, слід виділити їх ресурсоохоронні функції, оскільки лісові ландшафти є середовищем життя багатьох рослин і тварин.

Соціальне значення лісів обумовлене лікувально-оздоровчими властивостями, в тому числі фітонцидністю.

Проведені дослідження у рекреаційно-оздоровчих лісах м. Лубни підтверджують, що рекреаційні та естетичні властивостей цих лісів не мають високих цінностей [1, 2]. Такі показники рекреаційного призначення як естетична оцінка, пішохідна доступність та рекреаційна оцінка мають середній бал. Додаткова оцінка, що включає наявність вартих уваги пам'яток та елементів благоустрою у більшості випадків має найнижчий бал (таблиця).

Підвищити рекреаційну придатність лісів можливо шляхом введення інтродукованих деревних видів. У рекреаційно-оздоровчих лісах м. Лубни

переважає сосна звичайна, участь якої становить 73 %, дуб звичайний – 10 %, інші не інтродуковані деревні види займають 16 %. Площа лісів, де зростають інтродуценти становить лише 1 %. Типовими інтродуцентами для лісів міста є *Acer saccharinum* L., *Fraxinus lanceolate* Borkh., *Fagus sylvatica* L., *Quercus rubra* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Tilia platyphyllos* Scop.

Середні показники рекреаційного призначення лісів м. Лубни

Рекреаційні показники	Середній клас (бал)
Естетична оцінка	2,3
Пішохідна доступність	2,7
Додаткова оцінка	4,3
Рекреаційна оцінка	Середній
Стійкість до рекреаційних навантажень	2,5
Стадія рекреаційної дигресії	1,0

Більшість лісових насаджень з участю інтродуцентів займають площу 0,1-1,0 га. Інтродуковані деревні рослини ростуть переважно в умовах свіжого субору (B_2), свіжого складного субору (C_2), та вологого складного субору (C_3), свіжої діброви (D_2).

Всі інтродуковані деревні види підприємства походять з Циркумбореальної (30 %) та Атлантично-Північноамериканської (60 %) флористичної області. Інтродуковані деревні види зустрічаються у вигляді солітерів, груп. Часто такі види висаджують у вигляді гаїв та як посадки вздовж доріг. Дуже рідко інтродуценти зростають як панівний вид.

За результатами оцінювання адаптації встановлено: 81,5 % інтродукованих деревних видів у приміських лісах має високий рівень адаптації, 14,8 % – добрий рівень адаптації, 3,7 % інтродуцентів має середній рівень адаптації.

Список джерел літератури:

1. Колесова А. Є. Використання інтродукованих деревних видів у ДП «Лубенське лісове господарство». *Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства*. : зб. тез 73-ої всеукраїнської студентської науково-практичної конференції» (21 березня 2019 року). Київ : НУБіП, 2019. С. 63–65.
2. Симоненко К. В. Рекреаційна оцінка лісопаркових ландшафтів ДП «Лубенське лісове господарство». *Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства*. : зб. тез 73-ої всеукраїнської студентської науково-практичної конференції» (21 березня 2019 року). Київ : НУБіП, 2019. С. 89–90.